

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 11/12

Λουξεμβούργο, 16 Φεβρουαρίου 2012

Απόφαση στην υπόθεση C-360/10
Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers (SABAM)
κατά Netlog NV

Ο εκμεταλλεόμενος κοινωνικό δίκτυο μέσω του διαδικτύου δεν μπορεί να αναγκαστεί να θέσει σε λειτουργία γενικό σύστημα φιλτραρίσματος, για όλους τους χρήστες του, προκειμένου να αποτρέψει την παράνομη χρήση μουσικών και οπτικοακουστικών έργων

Μια τέτοια υποχρέωση δεν θα σεβόταν την απαγόρευση να επιβληθεί σε έναν τέτοιο πάροχο γενική υποχρέωση ελέγχου ούτε την απαίτηση να διασφαλιστεί δίκαιη εξισορρόπηση μεταξύ, αφενός, της προστασίας του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και, αφετέρου, της επιχειρηματικής ελευθερίας, του δικαιώματος προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ελευθερίας λήψεως ή μεταδόσεως πληροφοριών

Η SABAM είναι βελγική εταιρία διαχείρισης η οποία εκπροσωπεί τους δημιουργούς, τους συνθέτες και τους εκδότες μουσικών έργων. Στο πλαίσιο αυτό, είναι επιφορτισμένη, μεταξύ άλλων, να επιτρέπει την από τρίτους χρήση των προστατευόμενων έργων εκείνων τους οποίους εκπροσωπεί. Η SABAM αντιδικεί με τη Netlog NV, η οποία εκμεταλλεύεται μια πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης μέσω του διαδικτύου, στην οποία κάθε χρήστης εγγεγραμμένος σε αυτήν λαμβάνει έναν προσωπικό χώρο που αποκαλείται «προφίλ», τον οποίο ο χρήστης αυτός μπορεί να γεμίσει ο ίδιος, γνωρίζοντας ότι ο χώρος αυτός είναι προσβάσιμος σε παγκόσμια κλίμακα. Η πλατφόρμα αυτή, η οποία καθημερινά χρησιμοποιείται από δεκάδες εκατομμυρίων προσώπων, έχει ως κύρια λειτουργία τη δημιουργία εικονικών κοινοτήτων μέσω των οποίων οι χρήστες αυτοί μπορούν να επικοινωνήσουν μεταξύ τους και έτσι να συνάψουν φιλίες. Στο προφίλ τους, οι χρήστες μπορούν μεταξύ άλλων να τηρούν ημερολόγιο, να αναφέρουν τους τρόπους διασκεδάσεώς τους και τις προτιμήσεις τους, να δείχνουν τους φίλους τους, να αναρτούν προσωπικές φωτογραφίες ή να δημοσιεύουν αποσπάσματα από βίντεο.

Κατά τη SABAM, το κοινωνικό δίκτυο της Netlog παρέχει στους χρήστες επίσης τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν, μέσω του προφίλ τους, μουσικά και οπτικοακουστικά έργα του ρεπερτορίου της SABAM θέτοντάς τα στη διάθεση του κοινού κατά τέτοιον τρόπο ώστε άλλοι χρήστες του δικτύου να μπορούν να αποκτήσουν πρόσβαση σε αυτά, και τούτο χωρίς άδεια της SABAM και χωρίς η Netlog να καταβάλλει αμοιβή σχετικά.

Στις 23 Ιουνίου 2009, η SABAM άσκησε κατά της Netlog ενώπιον του προέδρου πρωτοδικών Βρυξελλών (Βέλγιο) αγωγή ζητώντας μεταξύ άλλων να διαταχθεί η Netlog να παύσει αμέσως κάθε παράνομη διάθεση στο κοινό μουσικών ή οπτικοακουστικών έργων του ρεπερτορίου της SABAM, με απειλή χρηματικής ποινής 1000 ευρώ ανά ημέρα καθυστερήσεως. Συναφώς, η Netlog υποστήριξε ότι το να γίνει δεκτή η αγωγή της SABAM θα καταλήξει στο να της επιβληθεί μια γενική υποχρέωση ελέγχου, πράγμα που απαγορεύεται από την οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο¹.

Στο πλαίσιο αυτό, ο πρόεδρος πρωτοδικών απευθύνθηκε στο Δικαστήριο. Ζητεί στην ουσία να διευκρινιστεί αν το δίκαιο της Ένωσης αποκλείει να διατάξει εθνικός δικαστής έναν πάροχο υπηρεσιών φιλοξενίας, όπως κάποιος που εκμεταλλεύεται ένα κοινωνικό δίκτυο μέσω του διαδικτύου, να θέσει σε λειτουργία ένα σύστημα φιλτραρίσματος των πληροφοριών που οι χρήστες των υπηρεσιών του έχουν αποθηκεύσει στους διακομιστές του, το οποίο σύστημα θα εφαρμόζεται

¹ Οδηγία 2000/31/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 178, σ. 1), άρθρο 15.

αδιακρίτως στο σύνολο των χρηστών αυτών, προληπτικώς, μόνο με δικά του έξοδα, και χωρίς χρονικό περιορισμό.

Κατά το Δικαστήριο, δεν αμφισβητείται ότι η Netlog αποθηκεύει στους διακομιστές της πληροφορίες που παρέχονται από χρήστες της πλατφόρμας αυτής, σχετικές με το προφίλ τους, και ότι έτσι είναι πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας υπό την έννοια του δικαίου της Ένωσης.

Δεν αμφισβητείται ούτε ότι η θέση αυτού του συστήματος φιλτραρίσματος σε λειτουργία θα είχε ως συνέπεια ότι ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας, αφενός, θα εντόπιζε, στο σύνολο των ηλεκτρονικών αρχείων που έχουν αποθηκεύσει στους διακομιστές του όλοι οι χρήστες των υπηρεσιών του, τα ηλεκτρονικά αρχεία που μπορούν να περιέχουν έργα επί των οποίων οι κάτοχοι δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας διατείνονται ότι έχουν δικαιώματα. Αφετέρου, ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας, στη συνέχεια, θα καθόριζε ποια από τα ηλεκτρονικά αυτά αρχεία έχουν με παράνομο τρόπο αποθηκευθεί και τεθεί στη διάθεση του κοινού και, τέλος, θα μπλόκαρε τη διάθεση στο κοινό των ηλεκτρονικών αρχείων που έχει θεωρήσει ότι είναι παράνομα.

Έτσι, ένας τέτοιος προληπτικός έλεγχος θα απαιτούσε ενεργό παρακολούθηση των ηλεκτρονικών αρχείων που οι χρήστες έχουν αποθηκεύσει στον εκμεταλλεόμενο το κοινωνικό δίκτυο. Κατά συνέπεια, το σύστημα φιλτραρίσματος θα επέβαλλε στον τελευταίο μια γενική υποχρέωση ελέγχου των αποθηκευμένων σε αυτόν πληροφοριών, πράγμα που απαγορεύεται από την οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο.

Στη συνέχεια, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι οι εθνικές αρχές και τα εθνικά δικαστήρια, στο πλαίσιο των μέτρων που λαμβάνουν για την προστασία των κατόχων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, οφείλουν να διασφαλίζουν δίκαιη εξισορρόπηση μεταξύ της προστασίας του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων των προσώπων που θίγονται από τέτοια μέτρα ².

Πάντως, εν προκειμένω, η διαταγή να τεθεί σε λειτουργία ένα σύστημα φιλτραρίσματος θα είχε ως συνέπεια να ελέγχεται, προς το συμφέρον των κατόχων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, το σύνολο ή το μεγαλύτερο μέρος των πληροφοριών που έχουν αποθηκευθεί στον περί ου πρόκειται πάροχο υπηρεσιών φιλοξενίας. Επιπλέον, ο έλεγχος αυτός δεν θα υπόκειται σε χρονικό περιορισμό, θα αφορά κάθε μελλοντική προσβολή και θα προϋποθέτει ότι θα πρέπει να προστατεύονται όχι μόνο τα υφιστάμενα έργα, αλλά και τα έργα που δεν είχαν ακόμη δημιουργηθεί κατά την έναρξη της λειτουργίας του εν λόγω συστήματος. Έτσι, μια τέτοια διαταγή θα συνεπαγόταν κατάφωρη προσβολή της επιχειρηματικής ελευθερίας της Netlog επειδή θα την υποχρέωνε να θέσει σε λειτουργία ένα σύστημα πληροφορικής που είναι περίπλοκο και δαπανηρό και θα λειτουργεί σε μόνιμη βάση μόνο με δικά της έξοδα.

Επιπλέον, τα αποτελέσματα της διαταγής δεν θα περιορίζονταν στη Netlog, δεδομένου ότι το σύστημα φιλτραρίσματος δύναται επίσης να θίξει θεμελιώδη δικαιώματα των χρηστών των υπηρεσιών της –δηλαδή το δικαίωμά τους για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και την ελευθερία τους να λαμβάνουν ή να μεταδίδουν πληροφορίες–, δικαιώματα που κατοχυρώνει ο Χάρτης των θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα, η διαταγή θα συνεπαγόταν, αφενός, την αναγνώριση, τη συστηματική ανάλυση και την επεξεργασία των πληροφοριών που έχουν σχέση με τα προφίλ που έχουν δημιουργηθεί στο κοινωνικό δίκτυο, οι δε πληροφορίες αυτές αποτελούν προστατευόμενα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα εφόσον, κατ' αρχήν, καθιστούν δυνατή την αναγνώριση των χρηστών. Αφετέρου, η διαταγή θα μπορούσε ενδεχομένως να θίξει την ελευθερία πληροφόρησης, καθόσον το σύστημα αυτό ενδέχεται να μη διακρίνει επαρκώς μεταξύ παρανόμου και νομίμου περιεχομένου, οπότε η λειτουργία του θα μπορούσε ενδεχομένως να μπλοκάρει επικοινωνίες με νόμιμο περιεχόμενο.

Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο δίνει την απάντηση ότι ο εθνικός δικαστής, αν εκδώσει διαταγή με την οποία ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας υποχρεώνεται να θέσει σε λειτουργία ένα τέτοιο σύστημα φιλτραρίσματος, δεν θα τηρήσει την απαίτηση να διασφαλίσει δίκαιη εξισορρόπηση μεταξύ, αφενός, του δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας και, αφετέρου, της επιχειρηματικής

² Απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Νοεμβρίου 2011, [C-70/10](#), Scarlet Extended, βλ. επίσης [AT αριθ. 126/11](#).

ελευθερίας, του δικαιώματος προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ελευθερίας λήψεως ή μεταδόσεως πληροφοριών.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να λύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106